

НАПОКОН ПОЧИЊЕ ГРАДЊА ЦЕНТРА ИЗВРСНОСТИ У КРАГУЈЕВЦУ

Црнотравци побадају прве ашове

Прошлог петка Универзитету је стигло званично обавештење о избору извођача радова и пошто су добијене све домаће и „визе“ иностраних кредитора, велики научни медицински центар може да се гради

Пише Јаворна Станојевић

Крагујевачка јавност и део научне заједнице који прате порођајне муке око почетка градње Центра за матичне ћелије који је, у међувремену, прерастао у Центре изврности коначно су дочекали лепу вест. У петак, 9. октобра, на адресу Универзитета у Крагујевцу стигло је званично обавештење да је изабран извођач радова који би, уколико у року од осам дана не буде жалбе на тендерску процедуру, већ овог месеца требало да почне да зида објекат од скоро 11,5 хиљада квадрата. Он ће, осим прве домаће банке матичних ћелија, удомити шест научно истраживачких центара Факултета медицинских наука и студенте ове високошколске институције који би, поред новог простора, требало да добију неупоредиво боље услове студирања.

Дуго надвлачење са Београдом

После процене да су задовољени сви процедурални и технички услови, а њих су осим надлежних државних органа проверавали и кредитори из Брисела, посао је поверен грађевинској фирми „Банковић“ из Црне Траве која у граду на Лепеници већ гради станове за младе научнике. Како у уговору стоји да градња мора бити завршена у року до годину дана и пошто се држава обавезала да ће у истом року обезбедити потребну опрему, ректор Небојша Арсенијевић нада се да ћемо до пролећа 2016. године коначно дочекати реализацију идеје коју, је заједно са генетичарем светског гласа проф. Миодрагом Стојковићем, осмислио још почетком 2008. године. Она је потом, упркос неколико пута потписаним уговорима, најављеним постављањима камена

ЦЕНТАР ЗА МОЛЕКУЛАРНУ МЕДИЦИНУ ЈЕ ЖИВОТНО ДЕЛО НЕБОЈШЕ АРСЕНИЈЕВИЋА

МАКЕТА ЦЕНТРА ИЗВРСНОСТИ У КРАГУЈЕВЦУ ЧИЈА ГРАДЊА ПОЧИЊЕ ЗА НЕКОЛИКО ДАНА

темељца, сликањима политичких лидера у кампањи, често довођена у питање.

Колико је ова вест важна знају сви који прате трендове развоја медицинске науке, која се последњих деценија све више окреће проучавању матичних ћелија, а оне које чине основу такозване регенеративне медицине која се заснива на идеји да ћелије нашег организма могу створити неку врсту „резервних делова“ којима се успешно могу лечити многе болести. Ако овоме додамо уштеду од неколико милиона евра које наши грађани дају страним банкама у којима депонују матичне ћелије пупчане врпце, односно лепу зараду која би се слила у касу крагујевачког Центра, не треба да чуди што су београдски центри моћи, потпомогнути политичким утицајем, чинили све како би крагујевачка адреса Центра била замењена београдском.

Тим поводом „тазе“ ректор Арсенијевић каже: - Проблема је било доста, али је главни камен спотицања било питање - како тако нешто може да постоји изван Београда? Због таквог става, који одувек постоји, имали смо небројена саплитања. То је било толико изражено да нас је саплео свако коме се пружила и најмања шанса да нас саплете. Ипак смо на крају показали да имамо довољно стрпљења и памети да докажемо да и ми у провинцији можемо да се бавимо врхунском науком. Јер, иако многи градњу Центра изврности повезују са почетком научних истраживања матичних ћелија у Крагујевцу, чињенице показују да ће камен темељац, који би ускоро

требало да буде постављен, означити почетак зидања објекта који ће удомити научне институције које деценијама успешно раде у окриљу Факултета медицинских наука. Окосницу ће чинити Центар за молекуларну медицину и истраживање матичних ћелија који готово три деценије квалитетом научноистраживачког рада и кадра, ослањајући се искључиво на сопствене капацитете, постиже међународно запажене резултате на пољу имунологије и свеобухватног изучавања примене матичних ћелија.

- Захваљујући озбиљним научним истраживањима Центар је почетком априла добио званичну акредитацију којом је овој институцији признат статус Центра изузетних вредности у области медицинских наука, наставши се тако у елитном друштву још осам научних институција у земљи којима је признат статус изузетних вредности, при чему смо једини изван Београда, каже професор Небојша Арсенијевић.

Он истиче да Центар за молекуларну медицину и истраживање матичних ћелија сматра својим животним делом у којем је, подижући га од просторије са столом и писаћом машином, уложио 38 година мукотрпног рада.

Радост и за професора Стојковића

Уз још пет центара Факултета медицинских наука, зграда која би ускоро требало да почне да нице на ливади испод Грудног одељења (плац је својевремено град поконио и опремио, због чега је градска каса остала лакша за 1,7 милиона евра) требало би да се уреди и тим професора Миодрага Стојковића. Његово име и долазак у Крагујевац у великој мери су допринели лепим вестима које су стигле крајем прошле недеље. Мада је овај научник, кога је патриотизам из највећих центара светске науке у којима је радио вратио у домовину како би помогао младим талентима да остану и раде у својој земљи, за наш лист више пута коментарисао пролонгирање градње Центра и недопустив однос државе према развоју домаће науке и одливу мозга, изгледа да га је позитиван развој ситуације затекао. Поучен искуствима у којима

су бројни уговори потписивани у пригодним приликама, па остајали у фијокама, проф. Стојковић је овог пута остао без коментара. Уз опаску да је до сада све рекао, и да убудуће сва питања треба адресирати Влади и Министарству просвете, наш најпознатији генетичар, ипак није могао да сакрије радост што је реализација пројекта на видiku.

Да опрез професора Стојковића није без основа знају сви који су пратили историју оснивања Центра. Познаваоци прилика ће се сетити да су у годинама које су непотребно изгубљене новац био обезбеђен, два министра потписала три уговора о реализацији пројекта. Два пута, док је пројекат био у окриљу Медицинског факултета, потписник је био Божидар Ђелић, док је Жарко Обрадовић 2013. потписом оверио уговор са Универзитетом, који је накнадно добио ингеренцију да реализује оно што је пре три године започето.

По ономе што је писало на папиру које су потписали тадашњи ректор проф. Слободан Арсенијевић и градоначелник Верољуб Стевановић крајњи рок за почетак рада Центра изврности била је 2015. година. Иако садашњи министар просвете Срђан Вербић није залазио на крагујевачки Универзитет, нити се јавно оглашавао о судбини Центра и за његовог мандата

су стизале оптимистичне вести о постављању камена темељца које су се показале као пушта обећања. Ипак, информација да је изабран извођач радова, што значи да су коначно задовољни сви критеријуми и да их је одобрила Европска банка за обнову и развој, која строго контролише најситније детаље, дају наду за оптимизам да ће коначно одустати и најупорнији заступници идеје да Крагујевцу не сме бити намењена улога лидера у развоју медицинске науке.

Онима који верују у победу правде као аргумент може послужити и подударност да је вест о испуњењу услова за почетак градње стигла на адресу новог ректора на којој, од пре десетак дана, седи проф. Небојша Арсенијевић, који је од почетка уз овај пројекат и који га свим снагама гура од првог дана.

ОБРАДОВАО СЕ – ПОСЛЕ ДУГОГ ЧЕКАЊА ПРОФ. МИОДРАГ СТОЈКОВИЋ

ЈЕДАН ОД УГОВОРА 2010. ГОДИНЕ ПОТПИСАЛИ СУ РЕКТОР СЛОБОДАН АРСЕНИЈЕВИЋ, БОЖИДАР ЂЕЛИЋ И ВЕРОЉУБ СТЕВАНОВИЋ